

İLKOKUL 2. SINIF *FUN WITH TEDDY* İNGİLİZCE DERS KİTABININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Ömer YAŞAR*

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, 2013 yılında yenilenen İngilizce ders öğretim programına göre hazırlanan 2.sınıf İngilizce ders kitabını; kitabın amacı, kitabın dil öğrenim ve öğretimine yaklaşımı, kitaptaki görsel öğeler, kelime ve dil öğelerinin sunumu ve anlatımı, etkinlikler ve alıştırmalar, organizasyon ve konu sıralaması, destekleyici kaynaklar ve destekleyici materyaller açısından öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirmektir. Bu amaçla hazırlanan 51 maddelik ders kitabı değerlendirme ölçeği, 68 İngilizce öğretmenine uygulanmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenler; 2.sınıf İngilizce ders kitabına kitabın amacı, kitabın dil öğrenim ve öğretimine yaklaşımı, kitaptaki görsel öğeler, kelime ve dil öğelerinin sunumu ve anlatımı, etkinlikler ve alıştırmalar, organizasyon ve konu sıralaması, destekleyici kaynaklar ve destekleyici materyaller açısından beş üzerinde ortalama 3,19 puan vermişlerdir. Bu sonuç, kitabın öğretmenlerin beklentilerini karşılar nitelikte olmadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim program, İngilizce Eğitimi, Ders Kitabı

THE EVALUATION OF *FUN WITH TEDDY* 2nd GRADE ENGLISH TEXTBOOK IN ACCORDANCE WITH THE TEACHERS' VIEWS

ABSTRACT

The aim of this research was to determine the views of teachers about aim of the book, approach to language teaching and learning, visual elements of the book, presentation of language and vocabulary items, activities and exercises, organization and sequencing, supporting sources and supporting materials of 2nd grade English textbook which is prepared according to English instruction program in 2013. In order to achieve this purpose, a textbook evaluation scale with 51 items was prepared and it

* İngilizce Öğretmeni, MEB, Aksaray Merkez Anadolu Lisesi, Aksaray, Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, omeryasar81@hotmail.com

was applied to 68 English teachers. Survey method was used in this research. According to the results of this study, teachers have given average 3.19 points out of 5 to 2nd grade English textbook in accordance with aim of the book, approach to language teaching and learning, visual elements of the book, presentation of language and vocabulary items, activities and exercises, organization and sequencing, supporting sources and supporting materials. This result indicates that this book is not-well qualified enough to meet the expectations of teachers.

Keywords: Teaching program, English education, Textbook

GİRİŞ

Eğitim birçok unsurun bir araya gelmesiyle oluşan bir süreçtir. İbrahim Ethem Başaran'ın belirttiği gibi "İnsan bilgi ve becerileri öğrenmek için bunları bilenlerden yardım almak zorundadır. Toplumda öğrenmek isteyenlerin, öğrenecekleri bilgi ve becerileri bilenlere başvurması, insanlar arasında eğitim için bir ilişkiler dokusu oluşturur." (Başaran, 1996). Bu ilişkiler dokusunun en önemli parçaları; öğrenciler, öğretmenler ve onlara eğitim sürecinde yardımcı olacak ders kitaplarıdır.

İlk olarak M.Ö.4000 yıllarında Mısır'da kullanılan ders kitabı "Bir dersin öğretimiyle ilişkili olarak hazırlanan veya seçilen kitaptır." (Oğuzkan, 1993). Bir başka deyişle, öğretmenlerin neleri öğreteceğini belirleyerek dersin akışını etkiler. Ders kitabı dünyanın çoğu ülkesinde de eğitimin ayrılmaz bir parçası olmuştur. "Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan bir araştırmaya göre, öğrenciler sınıfta zamanlarının yaklaşık yüzde 80'ini ders kitapları ve ders kitaplarıyla ilgili etkinliklere harcamaktadır." (Semerci, 2004). Türkiye'de de durum pek farklı değildir. Hangi ders, hangi sınıf olursa olsun ders kitabı eğitim-öğretimin her seviyesinde kullanılan vazgeçilmez bir eğitim aracıdır (Yalın, 1999). Günümüzde öğretmenlerin öğrenenleri aktif hale getirmelerinde, öğretim materyallerinden yararlanmaları da önem taşımaktadır (Yelken, 2009).

Öğrencilerin, müfredat öğretim programları ile hedeflenen niteliklere ulaşmasını sağlamada en önemli vasıta olan ders kitapları, eğitim-öğretim sürecinde yer alan materyaller içinde en fazla kullanılanıdır (Demirel, 1999). Öğretim sürecinde ders kitaplarının hazırlanmasındaki temel ilke, kitapların öğretim programında belirlenen davranışları yani; bilgi beceri ve özellikleri öğrencilere kazandıracak faaliyetleri içermesi ve bu faaliyetlere rehberlik edici nitelikte olmasıdır. Bir derse ait müfredat programlarıyla, bir bakıma bir ders kitabından beklenenler belirlenir (Şahin ve Turanlı, 2005).

Ders kitapları, öğrencilere üzerinde çalıştıkları konular hakkında bilgi sağlayan, belirli ipuçları veren ve onları hedefler doğrultusunda geçerli davranışlar kazanmak üzere inceleme ve araştırma yapmaya yöneltten bir ortam ve öğretme-öğrenme süreçlerinin öğelerinden biridir (Adıbelli, 2007). Eğitimin her aşamasında kullanılan ders kitapları, öğretim programları çerçevesinde, eğitim ve öğretimi etkili kılacak şekilde planlanmalı ve gelişmiş ülkelerin ders kitabı standartlarına uygun olarak düzenlenmelidir (Kanlı, 2004). Ders kitapları, ulaşılması ve kullanılması en kolay materyal olarak dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi ülkemizde de eğitim araçları içerisindeki öncelikli konumunu muhafaza etmektedir.

Ders kitapları, eğitimde uygulanan programların amaçlarının gerçekleşmesinde önemli bir yere sahiptir. Ders kitapları, yenilenen öğretim programlarında öngörülen temel öğretim stratejilerinin uygulamaya konulması bakımından öğretmenler için de rehber niteliği taşımaktadır (Uzuntiryaki ve Boz, 2006). Ders kitabı bir eğitim programında yer alan hedef, içerik, öğretme-öğrenme süreci ile ölçme değerlendirme boyutlarına uygun olarak hazırlanmış ve öğrenme amaçlı kullanılan bir öğretim materyalidir (Demirel ve Kiroğlu, 2006). Bu nedenle az gelişmiş veya gelişmekte olan bazı ülkelerde çağdaş anlamda eğitim programları ve bu kapsamda öğretim ve ders programları yürürlükte olmadığı halde bir derse ait program yerine bile kullanılmaktadır (Kaya, 2005). Ders kitaplarının sınıfta öğretmen ve yazı tahtasından sonra en çok kullanılan araç olmasının nedenlerinden biri ders kitaplarının eğitim programına uygun hazırlanmasıdır (Şahin ve Yıldırım, 1999). Ders kitapları, okul programlarının üstlendiği toplumsal, siyasal, ekonomik ve bireyi geliştirme görevini yerine getirme bakımından büyük önem taşımaktadır (Kaya, 1999).

Bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişmeler, okutulan derslerin öğretim programlarının da değişimini de zorunlu kılmaktadır. Ülkemizde günümüz ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2013 yılında İlköğretim 2.sınıf İngilizce dersi öğretim programı hazırlanmış ve okullarımızda uygulanmaya başlanmıştır. Oluşturulan İngilizce öğretim programına göre İngilizce ders kitabı hazırlanmıştır. Ülkemizde hazırlanan ders kitaplarının örgün eğitim kurumlarımızda okutulmadan önce, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'ndan onay alma zorunluluğu bulunmaktadır. Hazırlanan veya yenilenen ders kitaplarının eksikliklerini belirleyebilmek ve bu eksikliklerin giderilerek eğitim-öğretimi daha iyi duruma getirebilmek açısından ders kitapları ile ilgili çalışmaların yapılmasına gerek duyulmaktadır. Bu amaçla 2000'li yıllardan sonra ülkemizde çalışılmaya başlanılan kitap inceleme çalışmaları (Aycan ve diğ., 2000; Çepni ve

diğ.,2001; Demir ve diğ.,2009; Güzel ve Adıbelli,2011; Kanlı,2004; Marulcu ve Doğan,2010; Şengören ve diğ.,2010; Tanel ve diğ.,2010; Ünsal ve Güneş,2002; Ünsal ve Güneş,2003a; Ünsal ve Güneş,2003b; Ünsal ve Güneş,2004; Yıldırım,2007; Dülgeroğlu ve diğ.,2013; Ulum,2014) daha kaliteli ders kitaplarının hazırlanmasına katkı sağlamaktadır.

Alinyazındaki kitap inceleme çalışmalarına bir ilave olarak nitelendirilebilecek çalışmada; Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2013 yılında uygulamaya konulan İngilizce öğretim programına uygun olarak hazırlanan 2.sınıf İngilizce ders kitabı “Fun With Teddy” öğretmen görüşleri doğrultusunda; kitabın amacı, kitabın dil öğrenim ve öğretimine yaklaşımı, kitaptaki görsel öğeler, kelime ve dil öğelerinin sunumu ve anlatımı, etkinlikler ve alıştırmalar, organizasyon ve konu sıralaması, destekleyici kaynaklar ve destekleyici materyaller bakımlarından değerlendirilmiş, elde edilen sonuçlar ortaya konmuş ve önerilerde bulunulmuştur.

Amaç

İlköğretim 2.sınıfta okutulan “Fun With Teddy” İngilizce ders kitabını öğretmen görüşlerinden hareketle değerlendirmek ve öneriler sunmaktır.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorular cevaplanacaktır.

1. İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri kitabın ortaya koymuş olduğu amacı nasıl değerlendirmektedir?
2. İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri kitabın dil öğrenim ve öğretimine yaklaşımını nasıl değerlendirmektedir?
3. İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri kitabın görsel tasarımını nasıl değerlendirmektedir?
4. İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri kitabın kelime ve dil öğelerinin sunumunu ve anlatımını nasıl değerlendirmektedir?
5. İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri kitabın etkinliklerini ve alıştırmalarını nasıl değerlendirmektedir?
6. İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri kitabın organizasyonu ve konu sıralamasını nasıl değerlendirmektedir?
7. İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri kitabın destekleyici kaynaklarını nasıl değerlendirmektedir?
8. İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri kitabın destekleyici materyallerini nasıl değerlendirmektedir?

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi yer almaktadır.

Araştırmanın modeli

Bu çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığı ilköğretim düzeyinde kullanılan İngilizce ders kitabına ilişkin bulgular ve bu bulguların değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amacın gerçekleştirilmesi için mevcut ders kitabının durumunu betimleyebilmek amacıyla “Nedir?” sorusuna yanıt arayan tarama (betimsel-survey) modelinde bir araştırma olarak yapılandırılmıştır. Anketlerden elde edilen nicel veri, aritmetik ortalama ve standart sapma hesaplama yöntemleriyle analiz edilmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini, Aksaray ili ilköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, 2013-2014 ve 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Aksaray il merkezinde seçilen 40 ilköğretim kurumunun birinci kademesinde çalışan 68 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Ankete katılan İngilizce öğretmenlerinin demografik özellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri

		N	%
Cinsiyet	Erkek	15	22,1
	Kadın	53	77,9
Yaş aralığı	20-30	37	54,4
	30-45	25	36,7
	45-55	6	8,8
	55+	0	0
Mesleki Kıdem	0-2	7	10
	2-5	21	30,8
	5+	40	58,8

Veri toplama aracı

Yapılan bu araştırmada, Orta Doğu Teknik Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği mezunu Fatma Esra Özdemir'in 2007 yılında yayınlamış olduğu "DEVLET İLKÖĞRETİM OKULLARINDA OKUTULAN TIME FOR ENGLISH 4 ADLI KİTANIN DEĞERLENDİRME" adlı Yüksek Lisans Tezinde kullanılan Likert tipi anket formu kullanılmıştır. Bu anket formu kitabı amacı, dil öğrenim ve öğretimine yaklaşımı, görsel öğeler, kelime ve dil öğelerinin sunumu ve anlatımı, etkinlikler ve alıştırmalar, organizasyon ve konu sıralaması, destekleyici kaynaklar ve destekleyici materyaller yönünden değerlendirmektedir. Kullanılan ölçeğe göre, değerlendirmeye alınan 2.sınıf ders kitabı; kitabın amacı, kitabın dil öğrenim ve öğretimine yaklaşımı, kitaptaki görsel öğeler, kelime ve dil öğelerinin sunumu ve anlatımı, etkinlikler ve alıştırmalar, organizasyon ve konu sıralaması, destekleyici kaynaklar ve destekleyici materyaller açısından en az 51, en fazla 255 puan alabilmektedir. Kullanılan ölçeğin güvenirlik katsayısı (Cronbach Alfa) 0.97 olarak hesaplanmıştır. Bu değer 0.70'ten büyük olması, ölçeğin uygulanabilir ve yeterli güvenirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Verilerin toplanması

Hazırlanan anket formu Aksaray ilinde 2013-2014 ve 2014-2015 eğitim-öğretim yılında 2.sınıfta bu ders kitabını okutan İngilizce öğretmenlerine uygulanmıştır. Çalışma grubu olarak belirlenen öğretmenlerle görüşülerek çalışma hakkında bilgi verilmiş; çalışmanın amacı, önemi ve yöntemi öğretmenlere anlatılmış, anketi rahat ve sakin bir ortamda cevaplamaları için bir hafta süre verilmiştir. Verilen süre sonunda anket formları toplanarak değerlendirmeye alınmıştır.

Verilerin analizi

Öğretmenlerin Likert tipi ankete vermiş oldukları cevaplar bilgisayar ortamına aktarılarak istatistik paket program yardımıyla değerlendirilmiştir. Ölçeğin aralık genişliği "dizi genişliği / yapılacak grup sayısı" (Tekin, 2002) formülü ile hesaplanmış ve araştırma bulgularının puanlanmasında esas alınan aritmetik ortalama aralıkları Tablo 2'deki gibi şekillenmiştir.

Tablo 2. Likert Tipi Ankete Verilen Cevapların Puan Karşılıkları ve Cevap Aralıkları

Cevap	Puan (olumlu soru maddesi için)	Aralık
Kesinlikle katılmıyorum	1	1,00-1,79
Katılmıyorum	2	1,80-2,59
Kararsızım	3	2,60-3,39
Katılıyorum	4	3,40-4,19
Kesinlikle katılıyorum	5	4,20-5,00

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerden veri toplama araçları ile toplanan verilerin çözümlenmesi sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgularla ilgili yorumlar yer almaktadır.

İlköğretim 2.Sınıf İngilizce Kitabını Amacı Yönünden İncelenmesi

Değerlendirme ölçeğindeki kitabın amacıyla ilgili sorulara İngilizce öğretmenlerinin verdiği cevapların analizi Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. İlköğretim 2.Sınıf Ders Kitabının Amacı İle İlgili Anket Sorularına İngilizce Öğretmenlerinin Verdiği Cevapların Analizi

Sıra no	Maddeler	N	Min.	Mak.	\bar{X}	SS	Öğretmen Görüşleri
1	Kitabın amacı dil öğrenim müfredatının ve öğrencilerin dil öğrenme amaçlarıyla örtüşmektedir.	68	1	5	3,15	1,130	Kararsızım
2	Kitabın amacı benim öğrencilerim için belirlediğim amaçlarla örtüşmektedir.	68	1	5	2,96	1,051	Kararsızım
Genel Ortalama					3,05		Kararsızım

Tablo 3'de görüldüğü üzere öğretmenler, ders kitabının amacı bölümünde 2.maddedeki "Kitabın amacı benim öğrencilerim için

belirlediğim amaçlarla örtüşmemektedir.” maddesine (ortalama 2,96 puan) vermişlerdir. Bu sonuç “kararsızım” görüş aralığı içerisinde. Aynı tablodaki “Kitabın amacı dil öğrenim müfredatının ve öğrencilerin dil öğrenme amaçlarıyla örtüşmektedir.” şeklindeki maddeye öğretmenler (ortalama 3.15 puan) vermişlerdir. Bu sonuç, ölçekte “kararsızım” görüş aralığı içerisinde. Ders kitabının amacı için öğretmenlerin yapmış oldukları değerlendirme sonucunda elde edilen ortalama puan 3.05’dir. Bu puan, ölçekte “kararsızım” görüş aralığına karşılık gelmektedir.

İlköğretim 2.Sınıf İngilizce Kitabının Dil Öğrenim Ve Öğretimine Yaklaşımı Yönünden İncelenmesi

Değerlendirme ölçeğindeki kitabın dil öğrenim ve öğretimine yaklaşımıyla ilgili sorulara İngilizce öğretmenlerinin verdiği cevapların analizi Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. İlköğretim 2.Sınıf Ders Kitabının Dil Öğrenim Ve Öğretimine Yaklaşımı İle İlgili Anket Sorularına İngilizce Öğretmenlerinin Verdiği Cevapların Analizi

Sıra no	Maddeler	N	Min.	Mak.	\bar{X}	SS	Öğretmen Görüşleri
1	Kitap müfredatta sözü geçen dil öğrenim yöntem(ler)iyile uyumludur.	68	1	5	3,27	1,198	Kararsızım
2	Kitap, ilköğretim 1.kademe düzeyindeki öğrencilere İngilizce öğretebilmek için etkili bir yaklaşım, yöntem(ler) ve teknik(ler) kullanmaktadır.	68	1	5	3,10	1,171	Kararsızım
Genel Ortalama					3,18		Kararsızım

Tablo 4’te görüldüğü üzere öğretmenler, ders kitabının dil öğrenim ve öğretimine yaklaşımıyla ilgili bölümünde 2.maddedeki “Kitap, ilköğretim 1.kademe düzeyindeki öğrencilere İngilizce öğretebilmek için etkili bir yaklaşım, yöntem(ler) ve teknik(ler) kullanmaktadır.” maddesine (ortalama 3,10 puan) vermişlerdir. Bu sonuç “kararsızım” görüş aralığı içerisinde. Aynı tablodaki “Kitap müfredatta sözü geçen dil öğrenim

yöntem(ler)iyile uyumludur.” şeklindeki maddeye öğretmenler (ortalama 3.27 puan) vermişlerdir. Bu sonuç, ölçekte “kararsızım” görüş aralığı içerisinde. Ders kitabının dil öğrenim ve öğretimine yaklaşımları için öğretmenlerin yapmış oldukları değerlendirme sonucunda elde edilen ortalama puan 3.18’dir. Bu puan, ölçekte “kararsızım” görüş aralığına karşılık gelmektedir.

İlköğretim 2.Sınıf İngilizce Kitabındaki Görsel Öğeler Yönünden İncelenmesi

Değerlendirme ölçeğindeki kitabın görsel öğeler yönünden incelenmesiyle ilgili sorulara İngilizce öğretmenlerinin verdiği cevapların analizi Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. İlköğretim 2.Sınıf Ders Kitabının Görsel Öğeler Yönünden İncelenmesiyle İle İlgili Anket Sorularına İngilizce Öğretmenlerinin Verdiği Cevapların Analizi

Sıra no	Maddeler	N	Min	Mak	\bar{X}	SS	Öğretmen Görüşleri
1	Kitabın görsel tasarım ve sayfa düzeni 2.sınıf öğrencileri için uygun ve çekicidir.	68	1	5	3,77	1,036	Katılıyorum
2	Basım ve yayın kalitesi oldukça iyidir.	68	1	5	3,42	1,217	Katılıyorum
3	Kitapta kullanılan baskı, yazı türü ve harf puntoları yeterince okunaklı ve düzeye uygundur.	68	1	5	3,90	,951	Katılıyorum
4	Kitapta kullanılan resim ve grafikler düzeye uygun olarak yeterince renkli ve çekicidir.	68	2	5	3,75	1,042	Katılıyorum
5	Resimler ait olduğu konu ya da alıştırırmayı anlamaya yeterince yardımcıdır.	68	2	5	3,23	1,057	Kararsızım
6	Resimler açık ve nettir; gereksiz detaylar taşımamaktadır.	68	1	5	3,27	1,180	Kararsızım
Genel Ortalama					3,55		Katılıyorum

Tablo 5’te görüldüğü üzere öğretmenler, ders kitabının görsel öğeler yönünden incelenmesiyle ilgili bölümünde en düşük puanı 5.maddedeki “Resimler ait olduğu konu ya da alıştırma anlamaya yetince yardımcıdır.” maddesine (ortalama 3,23 puan) vermişlerdir. Bu sonuç “kararsızım” görüş aralığı içerisinde. Aynı tablodaki 3.maddedeki “Kitapta kullanılan baskı, yazı türü ve harf puntoları yeterince okunaklı düzeye sahiptir.” maddesine öğretmenler en yüksek puanı (ortalama 3,90) vermişlerdir. Bu sonuç, “katılıyorum” görüş aralığı içerisinde. Ders kitabının yazı türü ve harf puntolarıyla ilgili öğretmenler olumlu görüş beyan etmişlerdir. Ders kitabının görsel öğeler yönünden incelenmesi sonucunda elde edilen ortalama puan 3,55’dir. Ölçekte bu puan, “katılıyorum” görüş aralığına karşılık gelmektedir. Bu sonuç öğretmenlerin genel olarak kitabın görsel öğeler yönünden olumlu görüşe sahip olduğunu göstermektedir.

İlköğretim 2.Sınıf İngilizce Kitabının Kelime ve Dil Öğelerinin Sunumu Ve Anlatımı Yönünden İncelenmesi

Değerlendirme ölçeğindeki kitabın kelime ve dil öğelerinin sunumu ve anlatımı yönünden incelenmesiyle ilgili sorulara İngilizce öğretmenlerinin verdiği cevapların analizi Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. İlköğretim 2.Sınıf Ders Kitabının Kelime Ve Dil Öğelerinin Sunumu Ve Anlatımı Yönünden İncelenmesiyle İle İlgili Anket Sorularına İngilizce Öğretmenlerinin Verdiği Cevapların Analizi

Sıra no	Maddeler	N	Min.	Mak	\bar{X}	SS	Öğretmen Görüşleri
1	Kitap, öğrenci motivasyonunu artırmak için dil öğelerini (konuları) değişik ortamlarda anlatmaktadır.(örn. şarkılar, resimler, örnek cümleler, hikâyeler vs.)	68	1	5	3,48	1,167	Katılıyorum
2	Kitapta öğretilen kelimeler öğrenci düzeyine uygundur.	68	1	5	3,06	1,343	Kararsızım

İLKOKUL 2. SINIF FUN WITH TEDDY İNGİLİZCE DERS KİTABININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA

3	Kelimeler yaş düzeyine uygun yöntemlerle anlatılmaktadır.(örn. resimlerle)	68	1	5	3,54	1,220	Katılıyorum
4	Kelimeler kolaydan zora doğru verilmektedir.	68	1	5	3,27	1,144	Kararsızım
5	Öğrencilerin bir ders ya da bir haftada öğrenmesi beklenen kelime sayısı düzeye uygundur.	68	1	5	3,15	1,304	Kararsızım
6	Kelimeler yeterli bir şekilde kullanılmakta(alıştırma alarda) ve tekrar edilmektedir.	68	1	5	2,88	1,160	Kararsızım
7	Kitap dilbilgisini sezdirme(inductive) yöntemiyle öğretmektedir.(kuralı öğrenciye sezdirerek.)	68	1	5	3,29	1,010	Kararsızım
8	Kitap dilbilgisini doğrudan kuralları vererek öğretmektedir.	68	1	5	2,35	1,139	Katılmıyorum
Genel Ortalama					3,12		Kararsızım

Tablo 6'da görüldüğü üzere öğretmenler, ders kitabının kelime ve dil öğelerinin sunumu ve anlatımı yönünden incelenmesiyle ilgili bölümde en düşük puanı 8.maddedeki "Kitap dilbilgisini doğrudan kuralları vererek öğretmektedir." maddesine (ortalama 2,35 puan) vermişlerdir. Bu sonuç "katılmıyorum" görüş aralığı içerisindedir. Aynı tablodaki 3.maddedeki "Kelimeler yaş düzeyine uygun yöntemlerle anlatılmaktadır." maddesine öğretmenler en yüksek puanı (ortalama 3,54) vermişlerdir. Bu sonuç, "katılıyorum" görüş aralığı içerisindedir. Kelimeler yaş düzeyine uygun yöntemlerle anlatılmaktadır maddesiyle ilgili öğretmenler olumlu görüş beyan etmişlerdir. Ders kitabının kelime ve dil öğelerinin sunumu ve anlatımı yönünden incelenmesi sonucunda elde edilen ortalama puan 3,12'dir. Ölçekte bu puan, "kararsızım" görüş aralığına karşılık gelmektedir.

İlköğretim 2.Sınıf İngilizce Kitaptaki Etkinlikler Ve Alıştırmalar Yönünden İncelenmesi

Değerlendirme ölçeğindeki kitabın etkinlikleri ve alıştırmalar yönünden incelenmesiyle ilgili sorulara İngilizce öğretmenlerinin verdiği cevapların analizi Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. İlköğretim 2.Sınıf Ders Kitabının Etkinlikler Ve Alıştırmalar Yönünden İncelenmesiyle İle İlgili Anket Sorularına İngilizce Öğretmenlerinin Verdiği Cevapların Analizi

Sıra no	Maddeler	N	Min.	Mak.	\bar{X}	SS	Öğretmen Görüşleri
1	Etkinlikler ve alıştırmalar öğretilen konuyla ilişkilidir.	68	1	5	3,69	1,035	
2	Etkinlikler ve alıştırmaların sayısı öğrencilere yeterince pratik yaptıracak miktardadır.	68	1	5	2,79	1,304	Kararsızım
3	Etkinlikler ve alıştırmalar yaş düzeyinin ilgisini çekecek şekilde zevkli ve eğlencelidir.	68	1	5	3,31	1,170	Kararsızım
4	Etkinlikler ve beceriler dört dil becerisinin gelişimine yardımcı olmaktadır.	68	1	5	3,06	1,278	Kararsızım
5	Etkinlikler ve alıştırmalar farklı öğrenme tarzlarına ve zekâ türlerine hitap etmektedir.	68	1	5	3,27	1,162	Kararsızım
6	Etkinlik ve alıştırmalar kolaydan zora doğru gitmektedir.	68	1	5	3,35	1,062	Kararsızım
7	El becerisi etkinlikleri öğrencilerin hem motor becerilerini hem de dil becerilerini geliştirmeye yardımcı olmaktadır.	68	2	5	3,69	,971	Katılıyorum
8	Oyunlar öğretici ve eğlendiricidir.	68	1	5	3,58	1,145	Katılıyorum
9	Alıştırmalar öğrencilerin düzeylerinin üstünde bilgi yada beceri gerektirmemektedir.	68	1	5	3,15	1,031	Kararsızım
10	Yönergeler yeterince anlaşılır ve takip etmesi kolaydır.	68	1	5	3,00	1,220	Kararsızım
11	Alıştırmalardan önce örnek alıştırmalar verilmiştir.	68	1	5	2,65	1,062	Kararsızım

İLKOKUL 2. SINIF FUN WITH TEDDY İNGİLİZCE DERS KİTABININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA

12	Etkinliklerde değişik sınıf içi etkileşim yöntemlerine yer verilmektedir.(eşli çalışma, grup çalışması, bireysel çalışma.)	68	1	5	3,04	1,091	Kararsızım
13	Etkinlikler ve alıştırmalar dilin serbest kullanımı (free practice) için yeterli fırsat sağlamaktadır.	68	1	5	3,00	1,111	Kararsızım
14	Öğrencilerin yabancı dilde iletişim becerilerini geliştirmek için iletişimsel (communicative) etkinliklere yer verilmektedir.	68	1	5	3,38	1,064	Kararsızım
Genel Ortalama					3,21		Kararsızım

Tablo 7’de görüldüğü üzere öğretmenler, ders kitabının etkinlikler ve alıştırmalar yönünden incelenmesiyle ilgili bölümde en düşük puanı 11.maddedeki “Alıştırmalardan önce örnek alıştırmalar verilmiştir.” maddesine (ortalama 2,65 puan) vermişlerdir. Bu sonuç “kararsızım” görüş aralığı içerisinde. Aynı tablodaki 1. ve 7.maddelerdeki “Etkinlikler ve alıştırmalar öğretilen konuyla ilişkilidir.” ve “El becerisi etkinlikleri öğrencilerin hem motor becerilerini hem de dil becerilerini geliştirmeye yardımcı olmaktadır.” maddelerine en yüksek puanı (ortalama 3,69) vermişlerdir. Bu sonuç, “katılıyorum” görüş aralığı içerisinde. “Etkinlikler ve alıştırmalar öğretilen konuyla ilişkilidir.” ve “El becerisi etkinlikleri öğrencilerin hem motor becerilerini hem de dil becerilerini geliştirmeye yardımcı olmaktadır.” maddeleriyle ilgili öğretmenler olumlu görüş beyan etmişlerdir. Ders kitabının etkinlikler ve alıştırmalar yönünden incelenmesi sonucunda elde edilen ortalama puan 3,21’dir. Ölçekte bu puan, “kararsızım” görüş aralığına karşılık gelmektedir.

İlköğretim 2.Sınıf İngilizce Kitabının Organizasyon Ve Konu Sıralaması Yönünden İncelenmesi

Değerlendirme ölçeğindeki kitabın organizasyon ve konu sıralaması yönünden incelenmesiyle ilgili sorulara İngilizce öğretmenlerinin verdiği cevapların analizi Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. İlköğretim 2.Sınıf Ders Kitabının Organizasyon Ve Konu Sıralaması Yönünden İncelenmesiyle İle İlgili Anket Sorularına İngilizce Öğretmenlerinin Verdiği Cevapların Analizi

Sıra no	Maddeler	N	Min.	Mak.	\bar{X}	SS	Öğretmen Görüşleri
1	Kitabın organizasyonu öğretmenler için anlaşılır ve takip etmesi kolaydır.	68	1	5	3,02	1,263	Kararsızım
2	Kitabın organizasyonu öğrenciler için anlaşılır ve takip etmesi kolaydır.	68	1	5	3,00	1,255	Kararsızım
3	Kitap kullanıcıya kolaylık sağlamakta ve bunun için gerekli yönlendirmeleri yapmaktadır(user-friendly). (Önsöz,içindekiler kısmı,arka kapak bilgisi,alıştırmalar için gerekli boşluklar,vs.)	68	1	5	3,19	1,197	Kararsızım
4	Ünitelerin kendi içlerindeki organizasyonu anlaşılır ve takip etmesi kolaydır.	68	1	5	3,31	1,206	Kararsızım
5	Derste öğretilmesi amaçlanan dil ve kelime konuları öğrenci seviyesine uygundur.	68	1	5	3,21	1,148	Kararsızım
6	Konular mantıklı bir sıralamaya uygun dizilmişlerdir.(örn.10-100 arası sayıların öğretiminin 1-10 arası sayıların öğretiminden sonra gelmesi)	68	1	5	3,67	1,098	Katılıyorum
7	Kitap değişik durumlara kolayca adapte edilebilir ve esnektir.	68	1	5	3,00	1,149	Kararsızım
Genel Ortalama					3,20		Kararsızım

Tablo 8’de görüldüğü üzere öğretmenler, ders kitabının organizasyon ve konu sıralaması yönünden incelenmesiyle ilgili bölümde en düşük puanı 2. ve 7.maddelerdeki “Kitabın organizasyonu öğrenciler için anlaşılır ve takip etmesi kolaydır.” ve “Kitap değişik

durumlara kolayca adapte edilebilir ve esnektir.” maddesine (ortalama 3,00 puan) vermişlerdir. Bu sonuç “kararsızım” görüş aralığı içerisinde. Aynı tablodaki 6.maddedeki “Konular mantıklı bir sıralamaya uygun dizilmiştir.” maddesine en yüksek puanı (ortalama 3,67) vermişlerdir. Bu sonuç, “katılıyorum” görüş aralığı içerisinde. Konular mantıklı bir sıralamaya uygun dizilmiştir maddesiyle ilgili öğretmenler olumlu görüş beyan etmişlerdir. Ders kitabının organizasyon ve konu sıralaması yönünden incelenmesi sonucunda elde edilen ortalama puan 3,20’dir. Ölçekte bu puan, “kararsızım” görüş aralığına karşılık gelmektedir.

İlköğretim 2.Sınıf İngilizce Kitabının Destekleyici Kaynaklar Yönünden İncelenmesi

Değerlendirme ölçeğindeki kitabın destekleyici kaynaklar yönünden incelenmesiyle ilgili sorulara İngilizce öğretmenlerinin verdiği cevapların analizi Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. İlköğretim 2.Sınıf Ders Kitabının Destekleyici Kaynaklar Yönünden İncelenmesiyle İle İlgili Anket Sorularına İngilizce Öğretmenlerinin Verdiği Cevapların Analizi

Sıra no	Maddeler	N	Min	Mak	\bar{X}	SS	Öğretmen Görüşleri
1	Tekrar kısımları (consolidation/revision) yeterince tekrar yapmaya elverişlidir.	68	1	5	2,56	1,109	Katılmıyorum
2	Çalışma kitabı alıştırmaları hem sayı hem nitelik olarak yeterlidir.	68	1	5	2,35	1,062	Katılmıyorum
3	Çalışma kitabı alıştırmaları üzerinde çalışılan konuyla ilişkilidir.	68	1	5	3,04	1,110	Kararsızım
4	Çalışma kitabında çeşitli alıştırmaları kullanılmıştır.	68	1	5	2,83	1,098	Kararsızım
Genel Ortalama					2,69		Kararsızım

Tablo 9’da görüldüğü üzere öğretmenler, ders kitabının destekleyici kaynaklar yönünden incelenmesiyle ilgili bölümde en düşük puanı 2.maddedeki “Çalışma kitabı alıştırmaları hem sayı hem nitelik olarak yeterlidir.” maddesine (ortalama 2,35 puan) vermişlerdir. Bu sonuç “katılmıyorum” görüş aralığı içerisindedir. Öğretmenler bu maddeyle ilgili olumsuz görüş beyan etmişlerdir. Aynı tablodaki 3.maddedeki “Çalışma kitabı alıştırmaları üzerinde çalışılan konuyla ilişkilidir.” maddesine en yüksek puanı (ortalama 3,04) vermişlerdir. Bu sonuç, “kararsızım” görüş aralığı içerisindedir. Ders kitabının destekleyici kaynaklar yönünden incelenmesi sonucunda elde edilen ortalama puan 2,69’dır. Ölçekte bu puan, “kararsızım” görüş aralığına karşılık gelmektedir.

İlköğretim 2.Sınıf İngilizce Kitabının Destekleyici Materyaller Yönünden İncelenmesi

Değerlendirme ölçeğindeki kitabın destekleyici materyaller yönünden incelenmesiyle ilgili sorulara İngilizce öğretmenlerinin verdiği cevapların analizi Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. İlköğretim 2.Sınıf Ders Kitabının Destekleyici Materyaller Yönünden İncelenmesiyle İle İlgili Anket Sorularına İngilizce Öğretmenlerinin Verdiği Cevapların Analizi

Sıra no	Maddeler	N	Min.	Mak.	\bar{X}	SS	Öğretmen Görüşleri
1	Öğretmen kitabının anlaşılması ve takip edilmesi kolaydır.	68	1	5	3,35	1,229	Kararsızım
2	Öğretmen kitabı öğretmene aşırı bir hazırlık yükü yüklememektedir.	68	1	5	3,29	1,368	Kararsızım
3	Öğretmen kitabı öğretmenlere sınıfta kullanılabilecek oyun, drama vb. aktivitelerle ilgili pratik fikirler vermektedir.	68	1	5	3,48	1,203	Katılıyorum
4	Öğretmen kitabı aktivitelerin ve alıştırmaların amaçlarını açıkça belirtmektedir.	68	1	5	3,67	1,191	Katılıyorum

İLKOKUL 2. SINIF FUN WITH TEDDY İNGİLİZCE DERS KİTABININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA

5	Öğretmen kitabı her aktivite ve alıştırmaya ayrılması gereken zaman açıkça belirtmektedir.	68	1	5	3,73	1,026	Katılıyorum
6	Öğretmen kitabı kullanılabilecek yöntem ve tekniklerle ilgili tavsiye vermektedir.	68	1	5	3,73	1,047	Katılıyorum
7	Kitap, dinleme ve telaffuz becerilerini geliştirmeye yönelik ses materyallerine (kaset, CD gibi) sahiptir.	68	1	5	3,58	1,350	Katılıyorum
8	Kitap, dilbilgisi ve kelime öğretimini kolaylaştırmaya yönelik görsel materyallere (poster, flash card, chart, vb) sahiptir.	68	1	5	3,58	1,217	Katılıyorum
Genel Ortalama					3,55		Katılıyorum

Tablo 10'da görüldüğü üzere öğretmenler, ders kitabının destekleyici materyaller yönünden incelenmesiyle ilgili bölümde en düşük puanı 2.maddedeki "Öğretmen kitabı öğretmene aşırı bir hazırlık yükü yüklememektedir." maddesine (ortalama 3,29 puan) vermişlerdir. Bu sonuç "kararsızım" görüş aralığı içerisinde. Aynı tablodaki 5. ve 6.maddelerdeki "Öğretmen kitabı her aktivite ve alıştırmaya ayrılması gereken zaman açıkça belirtilmiştir." maddesine ve "Öğretmen kitabı kullanılabilecek yöntem ve tekniklerle ilgili tavsiye vermektedir." maddesine en yüksek puanı (ortalama 3,73) vermişlerdir. Bu sonuç, "katılıyorum" görüş aralığı içerisinde. Ders kitabının destekleyici materyaller yönünden incelenmesi sonucunda elde edilen ortalama puan 3,55'dir. Ölçekte bu puan, "katılıyorum" görüş aralığına karşılık gelmektedir.

SONUÇ

Ders kitabı seçimi öğretmenlerin yaptığı en önemli seçimlerden biridir. Öğretmenler çalışma koşullarına bir müdahalede bulunamazlar;

çalışma saatlerine, dersin süresine, girecekleri sınıfa, sınıfta hangi öğrencilerin olacağına veya kullanılacak sınıfa karar veremezler ama ders kitabını seçebilirler (Halliwell, 1992). Ders kitaplarını değerlendirme; kitapların güçlü ve zayıf yanlarını gösterme açısından önemli bir görevdir. Kusursuz bir ders kitabı yoktur çünkü her ders kitabı farklı durumlarda farklı hedefleri, ihtiyaçları, istekleri ve düzeyleri olan farklı öğrenciler tarafından kullanılmaktadır. Bu yüzden öğrencilerin ve öğretmenlerin bütün ihtiyaçlarını karşılayan kitap nadirdir. Buna rağmen her ders kitabı geliştirilmek ve zayıf yanlarının gösterilmesi amacıyla değerlendirilmelidir (Tomlinson, 2006). Bu nedenlerden dolayı bu araştırma yapılmış ve aşağıdaki çıkan sonuçlar neticesinde önerilerde bulunulmuştur.

Araştırma kapsamına alınan ilköğretim 1.kademede görev yapan İngilizce öğretmenlerinin İngilizce ders kitabı hakkındaki görüşleri doğrultusunda 3.19 puan almıştır. Alınan bu puan yüzlük sisteme dönüştürüldüğünde 63.90 puana karşılık gelmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı normlarına göre, hazırlanmış olan bir ders kitabının başarılı olarak kabul edilmesi için 100 üzerinde 90 alması gerektiği göz önünde bulundurulduğunda elde edilen bu sonuç; söz konusu ders kitabının İngilizce öğretmenleri tarafından yeterli bulunmadığı şeklinde yorumlanabilir. Bu nedenle İngilizce ders kitabına yapılabilecek olan çalışmalara bir katkı sağlamak amacıyla aşağıda bazı öneriler sunulmuştur.

ÖNERİLER

Yapılan araştırmanın sonucunda aşağıdaki öneriler getirilmiştir:

1. Kitapta kullanılan resimler daha açık ve daha anlaşılır olmalıdır.
2. Kelimeler alıştırmalarda yeterince kullanılmalıdır.
3. Etkinlikler ve alıştırmaların sayısı öğrencilere yeterince pratik yapmalarını mümkün kılacak miktarda olmalıdır.
4. Alıştırmalardan önce örnek alıştırmalar verilmelidir.
5. Kitabın organizasyonu öğrenciler için açık, net, anlaşılır ve takip etmesi kolay olmalıdır.
6. Kitap değişik durumlara kolayca adapte edilebilir olmalıdır..
7. Çalışma kitabındaki alıştırmaların sayısı arttırılmalıdır.
8. Öğretmen kitabı öğretmene aşırı bir yük yüklememelidir.

KAYNAKLAR

ADIBELLİ, S.(2007). Yeni programa göre hazırlanan fizik 1 ders kitabının eğitsel, görsel ve dil anlatım yönünden incelenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.

BAŞARAN, İ.E. (1996). Eğitime Giriş, Ankara: Yargıcı Matbaası S.167

DEMİREL, Ö.(1999). Planlamadan değerlendirmeye öğretme sanatı. Ankara: Pegem Yayıncılık.

DEMİREL, Ö. & KIROĞLU, K.(2006). Konu alanı ders kitabı incelemesi (2.Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.

HALLIWELL, S.(1992). Teaching English in the Primary Classroom. Longman.

KANLI, U.(2004). Proje-2061'in ışığında fizik ders kitaplarının eğitimsel tasarımına eleştirel bir bakış. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi,24(2),123-155.

KAYA, Z.(1999). Ders kitaplarının seçimi,4.ulusal eğitim bilimleri kongresi bildirileri 2-eğitim teknolojisi, dil eğitimi, meslek eğitimi ve teknik eğitim. Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yayınları.

KAYA, Z.(2005). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme. Ankara: PegemA Yayıncılık.

OĞUZKAN, F.(1993). Eğitim Terimleri Sözlüğü, Ankara: Emel Matbaacılık

SEMERCİ, Ç. (2004). "İlköğretim Türkçe ve Matematik Ders Kitaplarını Genel Değerlendirme Ölçeği" Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi S.28,1.s.49-54.

ŞAHİN & YILDIRIM, S.(1999). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme. Ankara: Anı Yayıncılık.

ŞAHİN,S.& TURANLI, N.(2005). Liselerde okutulmakta olan lise 1.sınıf matematik kitaplarının değerlendirilmesi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi,25(2),327-341.

TEKİN,H.(2002). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Ankara:Yargı Yayıncılık.

TOMLİSON, B.(2006). Localising the global: Matching materials to the context of learning. In J.

UZUNTİRYAKİ, E. & BOZ, Y.(2006). Öğretmen adaylarının ders kitabı kullanımıyla ilgili görüşleri. H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi,31,212-220.

YALIN, H.(1999). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti.

YELKEN, T.Y.(2009). Öğretmen Adaylarının Port folyoları Üzerinde Grup Olarak Yaratıcılık Temelli Materyal Geliştirmenin Etkileri, Eğitim ve Bilim. S.34 s.153.